

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ

25.10.2018

Δημόσια Διαβούλευση της ΡΑΕ για την εγκατάσταση μονάδων ΑΠΕ από αυτοπαραγωγούς με ενεργειακό και εικονικό συμψηφισμό ενέργειας

Οι θέσεις του ΣΕΦ

Ο Σύνδεσμος Εταιριών Φωτοβολταϊκών κρίνει ως θετικό το γενικό πλαίσιο που θέτει το σχέδιο υπουργικής απόφασης το οποίο δόθηκε προς διαβούλευση από τη ΡΑΕ. Υπάρχουν παρόλα αυτά, κάποια σημεία τα οποία χρήζουν βελτίωσης, η τροποποίηση των οποίων θα διευκόλυνε και θα επιτάχυνε τη διεξόδυση των συστημάτων αυτοπαραγωγής. Τα σημεία αυτά αφορούν:

1. Στις χρεώσεις ΥΚΩ για αυτοπαραγωγούς, και
2. Στους όρους ένταξης συστημάτων αποθήκευσης από αυτοπαραγωγούς

1. Χρεώσεις ΥΚΩ για αυτοπαραγωγούς

Έχουν περάσει τριάνμισι χρόνια από την έναρξη εφαρμογής του προγράμματος αυτοπαραγωγής με ενεργειακό συμψηφισμό και ο απολογισμός είναι δυστυχώς κάτι παραπάνω από απογοητευτικός. Σε τριάνμισι χρόνια έχουν εγκατασταθεί περίπου 20 MW συστημάτων. Με τους ρυθμούς αυτούς, όχι μόνο δεν μπορεί να υπάρξει βιώσιμη αγορά, αλλά η χώρα θα απομακρύνεται ολοένα και περισσότερο από τους εθνικούς, κοινοτικούς και διεθνείς στόχους για την ανάπτυξη των ΑΠΕ και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Είναι χαρακτηριστικό ότι, με τις ισχύουσες σήμερα τιμές στην αγορά (που είναι από τις χαμηλότερες διεθνώς) και τις υπάρχουσες θεσμικές ρυθμίσεις, ο χρόνος απόσβεσης ενός μικρού οικιακού συστήματος αυτοπαραγωγής είναι περίπου 10 χρόνια. Ασφαλώς κάτι τέτοιο επ' ουδενί αποτελεί κίνητρο για εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σε μια κατοικία ή μια επιχείρηση. Για το λόγο αυτό, προτείνουμε την παρακάτω θεσμική βελτίωση.

Σήμερα, οι αυτοπαραγωγοί επιβαρύνονται με ΥΚΩ στο σύνολο της ενέργειας που καταναλώνουν, **ακόμη και επί αυτής που παράγουν οι ίδιοι και ιδιοκαταναλώνουν επί τόπου πριν αυτή εγχυθεί στο δίκτυο**. Κάτι τέτοιο εκτός από αντιπαραγωγικό, είναι και εξαιρετικά άδικο. Στις υπόλοιπες ρυθμιζόμενες χρεώσεις (τέλη χρήσης δικτύου και συστήματος, ΕΤΜΕΑΡ), ο αυτοπαραγωγός επιβαρύνεται μόνο για την απορροφώμενη από το δίκτυο ενέργεια και όχι για το σύνολο της καταναλισκόμενης ενέργειας. Τονίζουμε emphaticά ότι το συντριπτικό ποσοστό των ΥΚΩ αφορά σε έμμεση επιδότηση της ηλεκτροπαραγωγής με πετρέλαιο στα νησιά. **Αν τα ΥΚΩ υπολογίζονται επί της απορροφώμενης ενέργειας και όχι επί του συνόλου της καταναλισκόμενης ενέργειας, μειώνεται έως και κατά ένα έτος ο χρόνος απόσβεσης για ένα οικιακό σύστημα**. Στο επιχείρημα ότι έτσι μειώνονται τα διαθέσιμα κονδύλια για ΥΚΩ (που είναι της τάξης των εκατοντάδων εκατ. € ετησίως), αντιτείνουμε ότι αν ίσχυε η πρότασή μας για τα εγκατεστημένα σήμερα συστήματα

(περίπου 20 MW), τα διαθέσιμα ΥΚΩ θα μειώνονταν μόλις κατά 70.000 € ετησίως . Σημειώνουμε επίσης ότι, ήδη έχει επιτευχθεί η διασύνδεση ορισμένων νησιών με το ηπειρωτικό σύστημα, μειώνοντας τα συνολικά ποσά που απαιτούνται για ΥΚΩ, καθιστώντας έτσι απολύτως ρεαλιστική την πρότασή μας.

2. Εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού με αποθήκευση ενέργειας

Η προτεινόμενη διατύπωση του άρθρου 8 δημιουργεί μια σειρά από αναίτια προβλήματα στη διεύθυνση συστημάτων αποθήκευσης, καθυστερώντας σημαντικά το άνοιγμα αυτής της νέας αγοράς. Προτείνουμε λοιπόν την παρακάτω διατύπωση για το άρθρο αυτό, αιτιολογώντας παρακάτω τους λόγους.

Άρθρο 8

Εφαρμογή Ενεργειακού Συμψηφισμού με αποθήκευση ενέργειας

1. Στις εγκαταστάσεις αυτοπαραγωγών με ενεργειακό συμψηφισμό επιτρέπεται, μετά από αίτηση στον αρμόδιο Διαχειριστή του δικτύου, η εγκατάσταση σταθερού ή κινητού συστήματος συσσωρευτών για την αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας (εφεξής σύστημα αποθήκευσης). Το σύστημα αποθήκευσης αποτελεί τμήμα της Εσωτερικής Ηλεκτρικής Εγκατάστασης του αυτοπαραγωγού και η εγκατάσταση του θα πρέπει να συμμορφώνεται με τα εθνικά και διεθνή αντίστοιχα πρότυπα και κανόνες.

2. Η ονομαστική ισχύς του μετατροπέα του συστήματος αποθήκευσης (σε kVA) δεν δύναται να υπερβαίνει την ονομαστική ισχύ του σταθμού παραγωγής (σε kW). Το μέγιστο ρεύμα της συνολικής εγκατάστασης δε δύναται να υπερβαίνει τη μέγιστη ικανότητα φόρτισης της παροχής του αυτοπαραγωγού.

Η διατύπωση αυτή διαφέρει από την προτεινόμενη στο σχέδιο ΥΑ σε δύο σημεία:

1. Απαλείφεται ο όρος ότι: “Η λειτουργία του συστήματος αποθήκευσης εξασφαλίζει ότι η ενέργεια που αποθηκεύεται σε αυτό προέρχεται αποκλειστικά από το σταθμό παραγωγής και η ενέργεια αυτή διατίθεται αποκλειστικά για την τροφοδότηση των φορτίων του αυτοπαραγωγού. Δηλαδή το σύστημα αποθήκευσης δεν θα ανταλλάσσει ενέργεια με το δίκτυο διανομής”.
2. Τροποποιείται ο όρος ότι: “Η ονομαστική ισχύς του μετατροπέα του συστήματος αποθήκευσης (σε kVA) δεν δύναται να υπερβαίνει την ονομαστική ισχύ του σταθμού παραγωγής (σε kW), με ανώτατο όριο ισχύος τα 30 kVA”.

Επειδή με την επικείμενη υπουργική απόφαση τίθενται για πρώτη φορά όροι για την αποθήκευση ενέργειας σε μικρής κλίμακας έργα ΑΠΕ, είναι σκόπιμο οι όροι αυτοί να συνάδουν με το πνεύμα και το γράμμα των Κοινοτικών Οδηγιών αλλά και τις επερχόμενες τεχνολογικές εξελίξεις (π.χ. για τις υποδομές επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων).

[α]. Στην Οδηγία 2018/844 αναφέρεται ότι “... τα κτίρια μπορούν να αξιοποιηθούν για την ανάπτυξη της αναγκαίας υποδομής για την έξυπνη φόρτιση των ηλεκτροκίνητων οχημάτων και παρέχουν επίσης στα κράτη μέλη μια βάση, εάν το επιλέξουν, να χρησιμοποιούν μπαταρίες αυτοκινήτου ως πηγή ενέργειας”.

Η “έξυπνη φόρτιση” των ηλεκτρικών οχημάτων θα γίνεται όχι μόνο με την χρονικά ελεγχόμενη φόρτιση αλλά και με την μεταχρονολογημένη φόρτιση μέσω συστήματος μπαταριών.

Επιπλέον, η Οδηγία 2018/844 αναφέρει ότι *“οι οικοδομικοί κώδικες, μπορούν να αξιοποιηθούν αποτελεσματικά για τη θέσπιση στοχευμένων απαιτήσεων που στηρίζουν την ανάπτυξη υποδομών επαναφόρτισης στους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων σε κτίρια που προορίζονται για κατοικίες και για άλλες χρήσεις. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέψουν μέτρα για την απλούστευση της εγκατάστασης υποδομών επαναφόρτισης”*.

Η ανάγκη για ανάπτυξη των υποδομών φόρτισης σχεδόν επιβάλλει τη χρήση συστημάτων αποθήκευσης, δεδομένου ότι θα λύσουν το πρόβλημα του σημαντικού κόστους που απαιτείται για την αναβάθμιση του δικτύου διανομής. Επιπλέον, η ευρωπαϊκή Οδηγία αναφέρει ρητά ότι η καλύτερη ποιότητα αέρα θα επιτευχθεί εφόσον η ηλεκτροκίνηση συνδυαστεί με ΑΠΕ.

Τα άρθρο 8 της υπό διαβούλευση υπουργικής απόφασης έρχεται σε αντίθεση με τα παραπάνω καθώς δεν επιτρέπει τις ανταλλαγές ενέργειας του συστήματος αποθήκευσης με το ηλεκτρικό δίκτυο.

[β]. Ήδη στη βιομηχανία χρησιμοποιείται πλήθος συστημάτων αποθήκευσης. Εκτός από τα τροφοδοτικά αδιάλειπτης παροχής (UPS) σε κτίρια γραφείων, τη βιομηχανία αλλά ακόμα και τον οικιακό τομέα, έχουμε συστήματα φόρτισης μονάδων μπαταριών που στη συνέχεια χρησιμοποιούνται σε περνοφόρα, άλλες παραγωγικές διαδικασίες που απαιτούν ηλεκτρική ισχύ DC, κ.λπ. Χαρακτηριστική είναι και η περίπτωση των τηλεπικοινωνιακών σταθμών για internet ή τηλεφωνία εντός των πόλεων που διαθέτουν μεγάλα συστήματα μπαταριών και που τα φορτίζουν από το ηλεκτρικό δίκτυο. Η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σε αυτές τις ενεργοβόρες δραστηριότητες είναι ενδεδειγμένη δεδομένου ότι θα είναι εγκατεστημένα στο ίδιο ηλεκτρικό δίκτυο με τις μπαταρίες τους. Το άρθρο 8 δημιουργεί προβλήματα και σε αυτή την περίπτωση γιατί δεν επιτρέπει τη φόρτιση από το δίκτυο. Αν ισχύσει ως έχει, θα δημιουργήσει σύγχυση και ανάγκη νέων υπουργικών αποφάσεων με εξαιρέσεις, την ανάγκη μεγάλου πλήθους διευκρινιστικών εγκυκλίων, κ.λπ.

[γ]. Είναι λογικό ο χρήστης του συστήματος αποθήκευσης με ΑΠΕ να θέλει να εκμεταλλευτεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό την επένδυσή του και επομένως και τη δυνατότητα η εγκατάστασή του να αποτελεί ταυτόχρονα και ένα σύστημα αδιάλειπτης παροχής ισχύος (UPS). Σε περίπτωση διακοπής της ηλεκτροδότησης (ακόμα και για το εύλογο διάστημα της μίας ώρας) είναι απαραίτητο να επαναφορτιστούν οι μπαταρίες από το δίκτυο. Το άρθρο 8 περιορίζει τη δυνατότητα αυτή καθώς δεν επιτρέπει τη φόρτιση των μπαταριών από το δίκτυο. Η ενδεχόμενη μερική φόρτιση από το δίκτυο δικαιολογείται για λόγους ετοιμότητας του UPS εν όψει νέων άμεσων διακοπών στην ηλεκτροδότηση, παρόλο που ο χρήστης θα επιθυμούσε φυσικά για οικονομικούς λόγους τη φόρτιση από το φωτοβολταϊκό σύστημα.

[δ]. Οι περιορισμοί του άρθρου 8 για τη μη φόρτιση από το ηλεκτρικό δίκτυο ή την έγχυση στο δίκτυο δημιουργούν επίσης προβλήματα πιστοποίησης του εξοπλισμού αλλά και ελέγχου της συμπεριφοράς των καταναλωτών που παραβιάζουν τον κανονισμό.

Επειδή θα απαγορεύεται η ανταλλαγή ενέργειας της μπαταρίας με το δίκτυο θα πρέπει να υπάρξει ειδικός εξοπλισμός και μετρητικές διατάξεις που να το πιστοποιούν. Αυτό δημιουργεί τα ακόλουθα προβλήματα που στην ουσία ακυρώνουν τις πρόνοιες του ν.4513/2018.

Πρώτον, ο ειδικός εξοπλισμός δεν είναι ευρέως διαθέσιμος γιατί οι εφαρμογές σε άλλες χώρες δεν έχουν αυτούς τους περιορισμούς. Μάλιστα, σε πολλές χώρες είναι δυνατή η εγκατάσταση συστήματος αποθήκευσης χωρίς ΑΠΕ (για περικοπή των αιχμών παραγωγής, υποστήριξη τάσης, ρύθμιση συχνότητας, αλλά και για εξισορροπητική κερδοσκοπία ενέργειας [energy arbitrage]). Εννοείται ότι ο απαιτούμενος εξοπλισμός θα είναι ακριβότερος σε σχέση με τον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται σήμερα και απλά διαθέτει πιστοποιητικό για την ασφάλεια σε περίπτωση απώλειας του δικτύου (VDE 0126).

Δεύτερον, η διαδικασία πιστοποίησης του εξοπλισμού, η εγκατάσταση ειδικών μετρητικών διατάξεων και έγκρισης των εγκαταστάσεων θα κάνει τα συστήματα πιο ακριβά, και το χειρότερο, θα συνεπάγεται επιπλέον καθυστερήσεις.

[ε]. Εκτός από τα ενεργειακά οφέλη, η ένταξη συστημάτων αποθήκευσης θα έχει οφέλη από την δραστηριοποίηση της ελληνικής βιομηχανίας στην κατασκευή τέτοιων συστημάτων. Είναι σημαντικό να αναπτυχθεί όσο είναι δυνατό ταχύτερα η αντίστοιχη βιομηχανική δραστηριότητα στην Ελλάδα πριν ακόμα η ανάπτυξη του ανταγωνισμού σε παγκόσμιο επίπεδο είναι τέτοια που να αποθαρρύνει την όποια εγχώρια κατασκευαστική δραστηριότητα.

Σε ότι αφορά στο όριο των 30 kVA, είναι σαφές ότι αυτό καλύπτει μόνο τα οικιακά και κάποια μικρά εμπορικά συστήματα, αποκλείοντας βασικούς καταναλωτές και εν δυνάμει αυτοπαραγωγούς όπως η βιομηχανία και οι μεγάλες εμπορικές επιχειρήσεις, οι οποίοι μάλιστα έχουν μεγαλύτερη ανάγκη των πλεονεκτημάτων που τους παρέχει ένα σύστημα αποθήκευσης. Το επιχείρημα “να δοκιμάσουμε πρώτα τα μικρά και ...βλέπουμε”, το μόνο που επιτυγχάνει είναι να καθυστερήσει περαιτέρω τη διείδυση της αυτοπαραγωγής με αποθήκευση. Δεν υπάρχει κανένα τεχνικό θέμα που να επιβάλει κάτι τέτοιο. Να θυμίσουμε επιπλέον, ότι ο ΣΕΦ έχει ζητήσει προδιαγραφές για την αποθήκευση ήδη από το 2015 και όλο αυτό το διάστημα υπήρξε απαράδεκτη κωλυσιεργία. Οι επιπλέον καθυστερήσεις δεν βοηθούν κανέναν.

Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ (www.helarco.gr) είναι αστική μη κερδοσκοπική εταιρία που ιδρύθηκε το 2002 από τις σημαντικότερες εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή εξοπλισμού, την εμπορία, εγκατάσταση και συντήρηση φωτοβολταϊκών συστημάτων. Εργάζεται για τη γοργή και ουσιαστική ανάπτυξη μιας υγιούς και βιώσιμης αγοράς φωτοβολταϊκών, τη θέσπιση των απαραίτητων κινήτρων και την άρση των εμποδίων που υπάρχουν σήμερα στην αξιοποίηση του εθνικού καυσίμου της χώρας, της ηλιακής ακτινοβολίας. Έχει συμβάλει τα μέγιστα στη θέσπιση εγγυημένων τιμών πώλησης της παραγόμενης ηλιακής ενέργειας (feed-in-tariffs), στη θέσπιση ειδικών κινήτρων για τα οικιακά φωτοβολταϊκά, στην προώθηση της αυτοπαραγωγής και της αποθήκευσης ενέργειας και στην απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης.